

Dalykai, kurie padeda kalbėti

1. Namuose sukurkite ramesnę aplinką.
2. Su vaiku kalbėkite lėčiau, neskubėdami.
3. Leiskite vaikui pabaigti išsakyti savo mintis.
4. Stenkitės nekalbėti už vaiką ir neskubinkite jo baigti savo minčių.
5. Išklauseš vaiko minčių, atsakykite lėtai ir neskubėdami, vartodami žodžius, kurie nuskambėjo ir jo kalboje.
6. Prieš atsakydami vaikui, padarykite pauzę.
7. Dažniau skaitykite ar deklamuokite eilėraščius (tai mikčiojantieji atlieka be raumenų įtempimo).
8. Per pietus išjunkite televizorių ar radiją. Tai laikas šeimos pokalbiams, o ne programų klausymui.
9. Kartu pieškite, klijuokite, vaikščiokite gamtoje. Parodykite vaikui, kad priimate jį tokį, koks jis yra.
10. Tuo metu, kai vaikas kalba, palaikykite tiesioginį kontaktą akimis. Jeigu vaikas pradeda kalbėti su Jumis tuo metu, kai Jūs dirbate darbą, reikalaujantį susikaupimo (vairuojate automobilį ir pan.), pasakykite jam, kad dabar negalite jį žiūrėti, tačiau jo atidžiai klausotės.

Dalykai, kurių nereikia daryti, nes jie trukdo kalbėti

1. Pabaigti vaiko sakinius.
2. Skubinti vaiką kuo greičiau pabaigti savo sakinį ar žodį, pakartoti žodį.
3. Pertraukti vaiko kalbą.
4. Reikalauti ar drąsinti nuolat kalbėti greitai, tiksliai ir apgalvotai.
5. Dažnai taisyti, kritikuoti arba mėginti pakeisti jo kalbėjimo manierą, jo tariamus garsus ir žodžius.
6. Greitai kalbėti su vaiku, ypač kai jam liepiama sulėtinti kalbėjimo tempą.
7. Žiūrėti pernelyg jaudinančias televizijos laidas.
8. Sukurti per daug skubrią atmosferą namuose, įteigti nuolatinę būseną ar elgesį, tarsi „viskas turėjo būti padaryta dar vakar“.
9. Versti vaiką sakyti neilgas kalbas, vaidinti, garsiai skaityti ar deklamuoti svečiams, giminėms ar kaimynams.

Atsipalaidavimo pratimų mokymas

1. Atsipalaidavimo pratimai pagal E. Džeikobsoną:

- pečių juostos raumenims atpalaiduoti:

1. Dešinįjį petį pakeliame prie dešinėsios ausies ir nuleidžiame (numetame) žemyn;

2. Kairįjį petį pakeliame prie kairiosios ausies ir nuleidžiame (numetame) žemyn;

3. Abu pečius pakeliam prie ausų ir nuleidžiame;

- kaklo raumenims atpalaiduoti:

1. Galva nuleidžiama (numetama) žemyn ir lėtai pakeliama aukštyn. (3 – 4 k.)

2. Galva krinta ant dešiniojo peties ir lėtai pakeliama aukštyn;

3. Galva krinta ant kairiojo peties ir lėtai pakeliama aukštyn;

- rankų ir kojų atsipalaidavimui atliekame tokius pratimus:

1. Rankas pakelti aukštyn, atpalaiduoti delnus, riešus ir numesti žemyn;

2. Atpalaiduotomis rankomis imituojame siūbavimą;

3. Kojos paeiliui, sulenkus per kelius, keliamos aukštyn ir nuleidžiamos žemyn, po to iš lėto ištiesiamos.

- liemenį atpalaiduojame staigiai pasilenkdami į priekį. Pečiai, rankos ir galva nuleisti žemyn, po to iš lėto atsitiesiam.

Kvėpavimo pratimų mokymas

Kvėpavimo mokymas pagal A. Strelnikovą:

„Delnai“

Atsistojate tiesiai, kojos šiek tiek sulenktos per kelius, delnai nukreipti nuo savęs. Triukšmingai įkvėpiame per nosį, vienu metu suspaudžiame delnų į kumščius. Tarsi pagavote orą ir užspaudėte. Ir taip 4 įkvėpimai, po kiekvieno ciklo pailsėkite 3 – 4 sekundes.

„POMPA“

Stovime susikūprinę: nugara lenkta, galva nuleista žemyn, visas kūnas atsipalaidavęs. Padėtis tokia lyg pasiruoštume pumpuoti padangą. Lenkiamės žemyn ir pačiame apatiniame taške triukšmingai įkvėpiame. Grįžtame į pradinę padėtį, galvos nekeliamo. Tuo metu vyksta nevalingas iškvėpimas.

„APKABINK PEČIUS“

Rankos pakeltos ir sulenktos per alkūnes prieš save. Delnai „žiūri“ žemyn. Rankas „išmeskite“ vieną prieš kitą taip, kad viena ranka apkabintų petį, o kita – pažastį. Rankų keisti negalima. Kartu su kiekvienu rankų „išmetimu“ įkvėpkite.

Fonacijos pratimai:

Vaikas sėdi prieš veidrodį, ramiai nusiteikęs. Tariami balsiai tokia eilės tvarka: a, é o, ū, y, i, e. Kiekvienas balsis ištariamas pašnibždomis, tyliu balsiu, vidutiniu garsumu, garsiai. Atlikus šiuos pratimus, balsiai jungiami į junginius:

Dviejų balsių junginių tarimas:

AÉ ÈA OA ŪA YA EA

AO ÈO OÈ ŪÈ YÈ EÈ

AŪ ÈU OŪ ŪO YO EO

AY ÈY OY ŪY YŪ EŪ

Trijų balsių junginių tarimas:

AÉO ÈOA OŪA ŪYA

AÈŪ ÈOŪ OŪÈ ŪYÈ

AÈY ÈOY OŪY ŪYO

Pratimą kartoti tol, kol išmokstama sklandžiai tarti. Svarbu garsus tarti garsiai, taisyklingai, vienodu tempu. Kai išmokstama tarti trijų balsių junginius, galima toliau mokytis tarti 4, 5, 6 balsių junginių, pabrėžiant vieną pažymėtąjį balsį (aéoy, aūéye), žodžius, turinčius pirmąjį arba antrąjį kirčiuotą skiemenį (katè, sagè, sukasi, gulasi)

Skaičiavimo pratybos:

Tai automatizuota kalba, kurios metu negalvojama apie kalbėjimą, skaičiai tariami sklandžiai, be užsikirtimų:

Įkvepiame ir skaičiuodami iki 5, iškvepiame. Suskaičiavus iki 5 daroma pauzė, įkvepiame ir skaičiuojama toliau.

Galima vardinti savaitės dienas, mėnesių pavadinimus, baldus, drabužius, vaisius, daržoves ir kt. „Apibendrinančias sąvokas“

Skaičiuoti į priekį ir atgal 20 ribose ir daugiau (pagal vaiko gebėjimus).

Ritminis eilėraščio skaitymas su smulkiosios motorikos pratimais

Žaidimas lydimas eilėraštko

Vejam, vejam virvutes (*sukame rankas sulenktas per alkūnes viena apie kitą*),

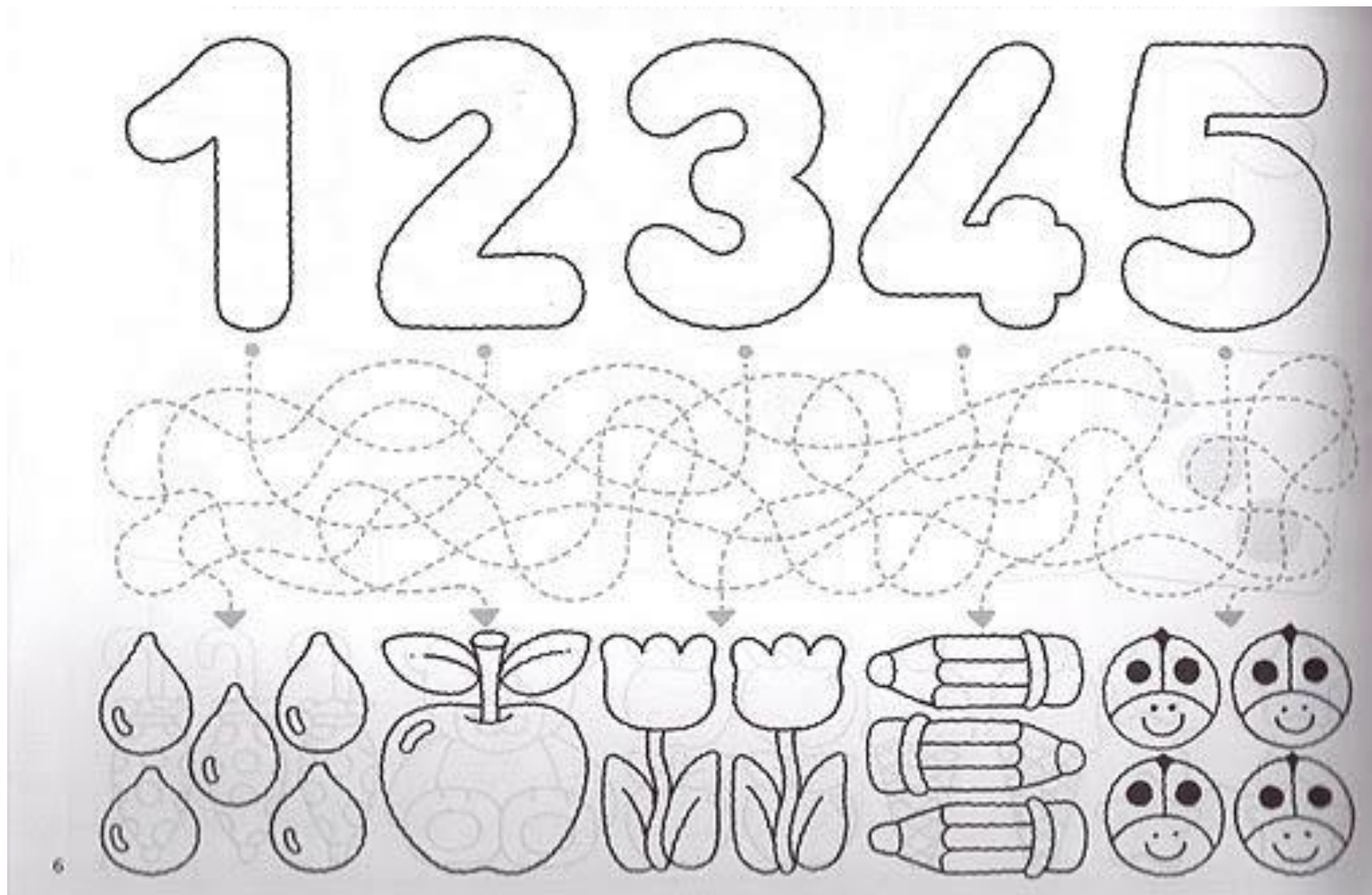
Kalam, kalam vinutes (*„kalam“ ranka į ranką*).

Taukšt, taukšt prikalēm (*„kalam“ ranka į ranką*).

Pliaukšt, pliaukšt sukalēm (*„kalam“ išorinėmis rankų pusėmis*).

Kartojame sukdami rankas per riešus, tik rodomaisiais pirštais.

Praktinė užduotė

Galima nuspiešti ant lapo, atlikus nufotografuoti ir atsiųskite